

BAN CHÍNH SÁCH, CHIẾN LƯỢC TRUNG ƯƠNG

Vụ Khoa học Công nghệ, Đổi mới sáng tạo và Chuyển đổi số

Số 23: 25/11 - 1/12

ĐIỂM TIN KHOA HỌC CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO & CHUYỂN ĐỔI SỐ

TÀI LIỆU TỔNG HỢP THÔNG TIN, MANG TÍNH CHẤT THAM KHẢO

Tin tuần qua

25/11. Mỹ khởi động “Sứ mệnh Genesis” – xây dựng nền tảng AI bằng dữ liệu khoa học liên bang

26/11. ‘Việt Nam là điểm sáng về tăng trưởng bằng sáng chế’

28/11. Việt Nam mới có 5.600 kỹ sư ngành vi mạch, bằng 1/9 của mục tiêu năm 2030

28/11. 18 sản phẩm Việt tranh tài tại Giải thưởng Số ASEAN 2026

25/11. Google: Nền kinh tế số Việt Nam dự kiến đạt 39 tỷ USD vào năm 2025

25/11. Lãnh đạo quỹ tài sản lớn nhất thế giới cảnh báo AI có thể làm gia tăng bất bình đẳng toàn cầu

26/11. Chu kỳ AI toàn cầu có thể rạn nứt đầu tiên tại châu Á

26/11. Hàn Quốc duy trì đà tăng trưởng mạnh mẽ: Thành công nhất thời hay xu hướng dài hạn?

27/11. Trung Quốc kêu gọi hòa giải để chấm dứt tranh chấp tại Nexperia

27/11. Các “ông lớn” công nghệ Trung Quốc chuyển việc huấn luyện mô hình AI ra nước ngoài để tiếp cận chip Nvidia

27/11. Bộ Quốc phòng Mỹ đề xuất đưa Alibaba, Baidu và BYD vào “danh sách quân sự Trung Quốc”

27/11. Hệ thống dữ liệu “khủng” vấp phản kháng mạnh tại Georgia

28/11. Hàn Quốc nghi ngờ Triều Tiên đứng sau vụ hack sàn tiền số Upbit

28/11. European Union đồng ý luật mới siết chặt chống gian lận thanh toán và lừa đảo trực tuyến

29/11. Chuyên gia nghi ngờ khả năng Trung Quốc sẽ dỡ bỏ lệnh cấm khai thác Bitcoin dù hoạt động tăng và dư thừa năng lượng

1/12. OpenAI đối mặt áp lực khi các đối thủ tìm cách rút ngắn khoảng cách

1/12. Nền tảng thương mại điện tử lớn nhất Hàn Quốc xin lỗi sau vụ rò rỉ dữ liệu quy mô lớn ảnh hưởng hàng triệu khách hàng

TỔNG KẾT XU HƯỚNG

Tuần 25/11–1/12/2025, bức tranh khoa học – công nghệ – đổi mới sáng tạo toàn cầu tiếp tục chuyển động mạnh theo ba trục chính: (1) dữ liệu trở thành tài sản chiến lược, (2) cạnh tranh bán dẫn và AI ngày càng mang tính địa chính trị, và (3) an ninh số tiếp tục là rủi ro hệ thống đối với chính phủ và doanh nghiệp. Trong bối cảnh ấy, Việt Nam ghi nhận nhiều tín hiệu tích cực về về tăng trưởng số và năng lực sáng tạo, đồng thời bộc lộ một số “điểm nghẽn” mang tính cấu trúc cần được xử lý sớm.

Trên thế giới, Một trong những bước đi đáng chú ý nhất là việc Mỹ khởi động “Sứ mệnh Genesis”, nền tảng AI được xây dựng trên kho dữ liệu khoa học liên bang. Đây là dấu hiệu rõ ràng cho thấy Mỹ đang chuyển sang mô hình AI dựa trên dữ liệu công nhà nước, nhằm củng cố lợi thế cạnh tranh và giảm sự phụ thuộc vào các tập đoàn tư nhân trong cuộc đua toàn cầu. Ở chiều ngược lại, lãnh đạo quỹ tài sản lớn nhất thế giới cảnh báo AI có khả năng gia tăng bất bình đẳng quốc tế, khi các quốc gia thiếu hạ tầng số và năng lực tính toán ngày càng bị gạt khỏi chuỗi giá trị công nghệ cao. Thị trường cũng phát đi tín hiệu rủi ro khi chuyên gia nhận định chu kỳ AI có thể rạn nứt sớm tại châu Á, nơi gặp hạn chế về chip, năng lượng và nguồn vốn. Bán dẫn tiếp tục là trọng tâm cạnh tranh. Việc Mỹ xem xét đưa Alibaba, Baidu và BYD vào danh sách “công ty quân sự Trung Quốc” cho thấy Washington đang siết chặt hơn nữa chuỗi cung ứng liên quan Trung Quốc. Trong khi đó, Trung Quốc kêu gọi hòa giải tranh chấp Nexperia, hàm ý sự căng thẳng đã gây tác động rõ rệt lên sản xuất chip và ngành ô tô toàn cầu. Ở mảng nền tảng số, các tập đoàn công nghệ lớn của Trung Quốc đang dịch chuyển việc huấn luyện mô hình AI ra nước ngoài để né

hạn chế chip của Mỹ – một diễn biến phản ánh độ nghiêm trọng của kiểm soát công nghệ. An ninh mạng cũng là điểm nóng: Hàn Quốc nghi ngờ Triều Tiên gây ra vụ hack Upbit; EU thông qua luật mới chống lừa đảo thanh toán; và một nền tảng thương mại điện tử lớn của Hàn Quốc phải xin lỗi sau sự cố lộ dữ liệu hàng triệu khách hàng. Bên cạnh đó, OpenAI đối mặt áp lực mạnh khi đối thủ thu hẹp khoảng cách, báo hiệu cuộc cạnh tranh AI thế hệ mới sẽ quyết liệt hơn nhiều so với giai đoạn 2023–2024.

Trong nước, tín hiệu tích cực nhất là báo cáo quốc tế ghi nhận Việt Nam là điểm sáng về tăng trưởng bằng sáng chế, thể hiện sự chuyển dịch rõ rệt sang mô hình phát triển dựa trên tri thức và tài sản trí tuệ. Tuy nhiên, một cảnh báo nghiêm trọng xuất hiện khi số liệu cho thấy Việt Nam mới chỉ có 5.600 kỹ sư vi mạch, tương đương 1/9 mục tiêu đến năm 2030. Đây là “điểm nghẽn cốt lõi” nếu Việt Nam muốn vươn lên trong chuỗi giá trị bán dẫn và đón dòng FDI chất lượng cao. Ở khía cạnh đổi mới sáng tạo, 18 sản phẩm số Việt Nam được chọn tranh tài tại Giải thưởng Số ASEAN 2026, khẳng định năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp công nghệ nội địa. Bên cạnh đó, Việt Nam được dự báo đạt quy mô kinh tế số 39 tỷ USD trong năm 2025, tăng khoảng 17% so với năm trước, đứng thứ hai về tốc độ tăng trưởng trong ASEAN, với thương mại điện tử tiếp tục là trụ cột chính.

Diễn biến tuần qua cho thấy, quốc gia nào kiểm soát được dữ liệu – nhân lực – hạ tầng số sẽ nắm lợi thế trong chu kỳ tăng trưởng công nghệ tiếp theo. Nếu không giải quyết “nút thắt nhân lực”, Việt Nam sẽ khó tận dụng được làn sóng dịch chuyển chuỗi cung ứng và khó bước vào chu kỳ tăng trưởng công nghệ mới.

25/11. Mỹ khởi động “Sứ mệnh Genesis” – xây dựng nền tảng AI bằng dữ liệu khoa học liên bang

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Ngày 24/11/2025, Tổng thống Donald J. Trump chính thức ký sắc lệnh hành pháp khởi xướng chương trình toàn quốc mang tên Genesis Mission, nhằm xây dựng một nền tảng AI

tích hợp sử dụng các bộ dữ liệu khoa học liên bang để thúc đẩy đổi mới, rút ngắn thời gian nghiên cứu và tăng tốc các đột phá khoa học. Theo sắc lệnh, Bộ Năng lượng Mỹ (DOE) được giao nhiệm vụ chủ trì, tập hợp siêu máy tính, các phòng thí nghiệm quốc gia và kho dữ liệu khoa học liên bang thành một hệ thống hợp tác duy nhất. Mục tiêu là phát triển các mô hình nền tảng khoa học và các tác nhân AI (AI agents) để tự động hóa thiết kế thí nghiệm, thực hiện mô phỏng khoa học, kiểm thử giả thuyết từ gấp protein đến mô phỏng plasma nhiệt hạch với hy vọng rút ngắn thời gian phát minh từ “nhiều năm xuống còn vài ngày hoặc thậm chí vài giờ”. Ông Michael Kratsios, Giám đốc Văn phòng Chính sách Khoa học và Công nghệ Nhà Trắng, khẳng định sáng kiến này nhằm “mở khóa kho dữ liệu liên bang” và “tăng tốc đáng kể tốc độ những đột phá khoa học.” Bộ trưởng Năng lượng Chris Wright cho biết, chính quyền muốn hướng dòng vốn tư nhân đổ vào AI

sang phục vụ nghiên cứu khoa học từ kỹ thuật, y học, vật liệu đến năng lượng. Động thái này nằm trong bối cảnh chính quyền Trump trước đó đã rút lại một số chính sách kiểm soát, đồng thời thông qua “Kế hoạch Hành động AI” nhằm tháo gỡ các rào cản pháp lý, tạo điều kiện cho AI phát triển nhanh và rộng. Mặc dù kế hoạch vẽ ra tầm nhìn to lớn, một số chuyên gia cảnh báo rằng việc tập trung mạnh vào khai thác dữ liệu liên bang cần đi kèm với cơ chế bảo đảm an ninh quốc gia, dữ liệu nhạy cảm, và bảo vệ quyền riêng tư. Bên cạnh đó, việc quản lý, giám sát các mô hình AI – đặc biệt AI có thể can thiệp vào công nghệ sinh học, vi điện tử, năng lượng hạt nhân đòi hỏi khung pháp lý, minh bạch và trách nhiệm rõ ràng. Đối với cộng đồng quốc tế và các quốc gia đang phát triển như Việt Nam, “Sứ mệnh Genesis” là tín hiệu cho thấy cuộc đua AI toàn cầu đang bước vào giai đoạn mới: nơi dữ liệu chính phủ, siêu máy tính, công nghệ AI được tích hợp sâu vào khoa học đồng nghĩa với việc các quốc gia muốn giữ vai trò chủ động cần sớm xây dựng hạ tầng dữ liệu, năng lực tính toán và thể chế pháp lý phù hợp. Như vậy, với Genesis Mission, Mỹ không chỉ tập trung phát triển hạ tầng AI mà còn chuyển hướng các nỗ lực tư nhân vào nghiên cứu khoa học và kỹ thuật trọng điểm, với tham vọng biến dữ liệu liên bang thành một “động cơ” đổi mới kỹ thuật và khoa học.

25/11. Google: Nền kinh tế số Việt Nam dự kiến đạt 39 tỷ USD vào năm 2025

Nguồn: Vneconomy

Tải lên từ máy

tổng giá trị hàng hóa (GMV) vào cuối năm 2025, tăng khoảng 17 % so với năm trước. Báo cáo nhận định Việt Nam đang đứng trong nhóm nền kinh tế số phát triển nhanh nhất Đông Nam Á. Trong đó, thương mại điện tử tiếp tục là trụ cột, chiếm khoảng hai-thứ ba quy mô và

Theo báo cáo “e-Conomy SEA 2025” do Google phối hợp với Temasek và Bain & Company công bố ngày 25/11/2025, nền kinh tế số của Việt Nam được dự báo sẽ đạt 39 tỷ USD

dự kiến vượt mốc 25 tỷ USD năm 2025, tương ứng mức tăng 17 %. Dịch vụ vận tải & giao đồ ăn dự kiến tăng khoảng 20% lên 5 tỷ USD; mảng truyền thông trực tuyến (quảng cáo số, game, video) ước đạt 6 tỷ USD, tăng hơn 16% trong năm. Báo cáo cũng chỉ ra Việt Nam dẫn đầu khu vực Đông Nam Á về mức độ ứng dụng AI: 81% người dùng tương tác với AI mỗi ngày; 83% học kỹ năng liên quan đến AI; và 96% sẵn sàng chia sẻ quyền truy cập dữ liệu với tác nhân AI. Với nền tảng này, Việt Nam đang được đánh giá là thị trường tiềm năng lớn cho công nghệ số, thương mại điện tử và tài chính số, trong khi việc tăng cường ứng dụng AI và dữ liệu có thể trở thành động lực tăng trưởng mới.

26/11. 'Việt Nam là điểm sáng về tăng trưởng bằng sáng chế'

Nguồn: Vnexpress

Đại diện Tổ chức Sở hữu trí tuệ thế giới (WIPO) nhận định Việt Nam là điểm sáng về tăng trưởng bằng sáng chế trong những năm gần đây. Theo WIPO, số đơn đăng ký sáng chế của người Việt tăng đều đặn, cả trong nước lẫn quốc tế. Nhiều trường hợp tác giả cư trú tại Việt Nam nộp đơn trực tiếp tại Mỹ thị trường có tiêu chuẩn bảo hộ cao. Bên cạnh sáng chế, số lượng nhãn hiệu hàng hóa do cá nhân và doanh nghiệp Việt Nam đăng ký cũng tăng rõ rệt. WIPO cho biết xu hướng này phản ánh việc Việt Nam hội nhập ngày càng sâu vào hệ thống sở hữu

vnexpress.net

trí tuệ toàn cầu. Tại sự kiện, đại diện Bộ Khoa học và Công nghệ cho biết Việt Nam đang thúc đẩy cơ chế hỗ trợ đăng ký sáng chế thông qua các chương trình tư vấn, hướng dẫn và kết nối chuyên gia, giúp các nhà nghiên cứu hoàn thiện hồ sơ và tiếp cận các thị trường quốc tế. Các chuyên gia quốc tế đánh giá Việt Nam có nguồn lực nghiên cứu khoa học lớn tại các trường đại học và viện nghiên cứu. Nhiều nhóm nghiên cứu trẻ đã xuất hiện và tham gia mạnh mẽ hơn vào hoạt động sở hữu trí tuệ. Theo WIPO, nếu tiếp tục duy trì tốc độ tăng trưởng hiện tại, Việt Nam có thể nâng vị trí trong hệ thống đổi mới sáng tạo toàn cầu thông qua gia tăng số lượng sáng chế và nhãn hiệu được bảo hộ tại các thị trường lớn.

28/11. 18 sản phẩm Việt tranh tài tại Giải thưởng Số ASEAN 2026

Nguồn: Vnexpress

vnexpress.net

Gải thưởng Số

ASEAN (ASEAN Digital Awards

- ADA) đã nhận được 45 hồ sơ đăng ký từ Việt Nam cho mùa giải 2026. Hội đồng tuyển chọn quốc gia sau đó lựa chọn 18 sản phẩm công nghệ đại diện Việt Nam tham dự vòng Sơ khảo khu vực. Các sản phẩm, giải pháp năm nay trải rộng ở sáu hạng mục của giải, phản ánh bức tranh đổi mới sáng tạo đa dạng tại Việt Nam, từ trí tuệ nhân tạo, robot, an toàn thông tin, nội dung số... Nhiều sản phẩm đã có lượng người dùng lớn hoặc được

triển khai ở quy mô quốc gia. Đại diện Vụ Hợp tác quốc tế - Bộ Khoa học và Công nghệ, đơn vị tổ chức sự kiện tại Việt Nam, nhận định các hồ sơ năm nay có chất lượng chuyên môn tốt, có tiềm năng cạnh tranh ở vòng khu vực. Nhiều sản phẩm được phát triển bài bản, có mô hình vận hành ổn định và bắt đầu ghi nhận người dùng thực tế, thay vì chỉ dừng lại ở mức sản phẩm thử nghiệm. Các tiêu chí chấm điểm tập trung vào tính sáng tạo, khả năng ứng dụng thực tiễn, tác động xã hội, mức độ hoàn thiện của sản phẩm và khả năng mở rộng trong khu vực. Ban tổ chức cho biết ADA thu hút hàng trăm hồ sơ từ các

quốc gia. Lễ trao giải thưởng Số ASEAN sẽ diễn ra vào tháng 1/2026, trong khuôn khổ hội nghị Bộ trưởng Số ASEAN lần thứ sáu (ADGMIN-6) tại Hà Nội. Đây là lần đầu Việt Nam đăng cai tổ chức giải thưởng kể từ khi giải được đổi tên từ ASEAN ICT Awards năm 2021. Trong các mùa giải trước, Việt Nam là một trong những quốc gia có thành tích nổi bật, giành nhiều giải vàng, bạc ở các hạng mục. Các sản phẩm Make in Vietnam từng được vinh danh như nền tảng học trực tuyến, ứng dụng nông nghiệp số hay giải pháp AI y tế, góp phần củng cố vị thế công nghệ của Việt Nam trong khu vực.

28/11. Việt Nam mới có 5.600 kỹ sư ngành vi mạch, bằng 1/9 của mục tiêu năm 2030

Nguồn: Vneconomy

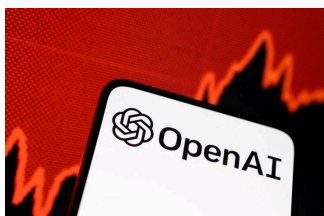
Tải lên từ máy

Việt Nam hiện chỉ có khoảng 5.600 kỹ sư ngành vi mạch, con số này chỉ đạt khoảng 1/9 so với mục tiêu đặt ra cho năm 2030. Mục tiêu mà Chính phủ đề ra là đào tạo ít nhất 50.000 kỹ sư và nhà nghiên cứu chất lượng cao cho ngành bán dẫn vào năm 2030, trong đó có cả những kỹ sư thiết kế vi mạch. Tại hội thảo quốc tế về đào tạo và phát triển công nghiệp bán dẫn diễn ra tại TP. HCM vào ngày 27/11, các chuyên gia nhấn mạnh: với quỹ nhân lực hiện tại, Việt Nam còn cách rất xa mục tiêu; trong khi đó nhu cầu thực tế có thể yêu cầu trung bình 500-1.000 kỹ sư vi mạch mới mỗi năm để đáp ứng tốc độ phát triển của ngành. Bài báo cũng chỉ ra rằng mặc dù Việt Nam đã thu hút nhiều

dự án FDI vào bán dẫn với hơn 170 dự án, tổng vốn gần 11,6 tỷ USD và có mạng lưới doanh nghiệp điện tử, phần lớn vẫn tập trung vào lắp ráp, đóng gói và sản xuất thiết bị điện tử; năng lực thiết kế vi mạch và phát triển chip vẫn là thách thức lớn vì thiếu hụt nhân lực chất lượng cao. Như vậy, với con số hiện tại, Việt Nam đang đứng trước áp lực lớn để tăng tốc đào tạo nhân lực vi mạch nếu muốn hiện thực hoá khát vọng tham gia sâu hơn vào chuỗi giá trị toàn cầu của ngành bán dẫn.

1/12. OpenAI đối mặt áp lực khi các đối thủ tìm cách rút ngắn khoảng cách

Nguồn: Financial Times

www.reuters.com

Mặc dù OpenAI từ lâu được xem là người dẫn đầu trong lĩnh vực trí tuệ nhân tạo (AI), nhưng theo Financial Times, tập đoàn này đang chịu áp lực ngày càng tăng khi

nhiều đối thủ phát triển nhanh chóng, thu hẹp khoảng cách về công nghệ và thị phần. Có nhiều công ty công nghệ lớn và startup mới tung ra các mô hình AI cạnh tranh, với tốc độ cải tiến không thua kém đặt ra rủi ro cho vị thế độc tôn mà OpenAI từng nắm giữ. Các đối thủ này không chỉ nhắm đến thị trường ngôn ngữ lớn

(LLM), mà còn mở rộng sang các lĩnh vực chuyên sâu hơn, thử nghiệm mô hình “nhỏ gọn” hoặc phù hợp với các ngôn ngữ, dữ liệu địa phương, hướng tiếp cận mà OpenAI ít tập trung. Theo giới phân tích, xu hướng này phản ánh một giai đoạn đa dạng hóa trong ngành AI: thay vì chỉ dựa vào vài cái tên lớn, nhiều đơn vị đang nỗ lực khai thác lĩnh vực hơn để phục vụ nhu cầu và ngữ cảnh khác nhau. Sự gia nhập rộng hơn của các đối thủ được đánh giá có thể khiến cuộc đua AI trở nên cạnh tranh khốc liệt hơn, buộc OpenAI phải đổi mới liên tục để giữ vị thế dẫn đầu. Đồng thời, với nhiều lựa chọn hơn cho người dùng và doanh nghiệp, thị trường AI có khả năng mở rộng và đa dạng hơn có lợi cho đổi mới sáng tạo, nhưng cũng đặt ra áp lực về tốc độ và hiệu quả.

25/11. Lãnh đạo quỹ tài sản lớn nhất thế giới cảnh báo AI có thể làm gia tăng bất bình đẳng toàn cầu

Nguồn: Financial Times

Nicolai Tangen – Giám đốc điều hành quỹ tài sản quốc

www.ft.com

gia 2 nghìn tỷ USD của Norges Bank Investment Management (Na Uy) cảnh báo rằng sự phát triển nhanh của trí tuệ nhân tạo (AI) có nguy cơ làm trầm trọng thêm bất bình đẳng xã hội và địa chính trị trên quy mô toàn cầu. Ông nhấn mạnh: “Bạn cần giáo dục nền tảng, bạn cần điện, bạn cần hạ tầng số... Có khả năng công nghệ sẽ khuếch đại sự khác

biệt giữa các quốc gia và giữa các tầng lớp”. Tangen chỉ rõ rằng việc truy cập vào các mô hình AI tiên tiến đòi hỏi chi phí rất cao, và khi khả năng đó bị giới hạn, những quốc gia/đơn vị không sẵn sàng sẽ bị bỏ lại phía sau. “Có khả năng tách rời các xã hội, và thế giới có thể bị phân thành những quốc gia có khả năng chi trả và những quốc gia không thể”, ông cảnh báo. Ông cũng nói đến sự khác biệt trong cách thức quản lý AI giữa Mỹ và châu Âu: ở Mỹ có nhiều AI và ít quy định, trong khi ở châu Âu có nhiều

quy định nhưng ít AI, điều này, theo ông, có thể tạo nên khác biệt lớn về tốc độ tăng trưởng. Tuy nhiên, ông vẫn tỏ ra lạc quan rằng AI có thể tăng năng suất tới khoảng 20 % trong tổ chức của mình và nếu được quản lý đúng cách, “nếu đó là một bong bóng, thì có thể không phải là một bong bóng quá xấu”. Tangen cho rằng thách thức hiện nay nằm ở việc các chính phủ và doanh nghiệp phải nhanh chóng thích ứng, phát triển văn hóa và khả năng linh hoạt chứ không chỉ dự đoán tương lai.

1/12. Nền tảng thương mại điện tử lớn nhất Hàn Quốc xin lỗi sau vụ rò rỉ dữ liệu quy mô lớn ảnh hưởng hàng triệu khách hàng

Nguồn: Reuters

e.vnexpress.net

Ngày 30/11/2025, sàn thương mại điện tử lớn nhất

Hàn Quốc Coupang công bố vụ rò rỉ thông tin cá nhân nghiêm trọng, làm lộ dữ liệu của 33,7 triệu tài khoản khách hàng do truy cập trái phép. Theo công ty, dữ liệu bị lộ gồm họ tên, địa chỉ email, số điện thoại, địa chỉ giao hàng và một phần lịch sử đơn hàng; may mắn là thông tin thanh toán và thông tin đăng nhập (login credentials)

không bị ảnh hưởng. Coupang phát hiện vi phạm lần đầu vào ngày 18/11/2025 và đã ngay lập tức báo cáo với cơ quan chức năng. Cơ quan an ninh mạng Hàn Quốc đã khuyến cáo khách hàng nâng cao cảnh giác trước nguy cơ lừa đảo (phishing), đồng thời chính quyền tuyên bố sẽ điều tra xem Coupang có vi phạm quy định bảo vệ dữ liệu cá nhân hay không. Theo báo cáo sơ bộ, vụ xâm nhập bắt nguồn từ ngày 24/6/2025 thông qua máy chủ ở nước ngoài. Trong thư xin lỗi gửi khách hàng, CEO Park Dae-jun của Coupang bày tỏ “lấy làm tiếc vì

sự bất tiện và lo ngại mà vụ việc gây ra”. Việc rò rỉ dữ liệu ở quy mô lớn như vậy giống lên hồi chuông cảnh báo về rủi ro an ninh mạng và bảo mật thông tin cá nhân trong kỷ nguyên thương mại điện tử – AI – số hóa. Với mô hình kinh doanh dựa trên hàng triệu giao dịch và dữ liệu khách hàng, Coupang có nguy cơ chịu ảnh hưởng nghiêm trọng về uy tín và tài chính, đồng thời vụ việc cũng thúc đẩy các quốc gia, doanh nghiệp cân nhắc nghiêm túc hơn khâu bảo vệ dữ liệu khi phát triển hệ sinh thái số.

26/11. Chu kỳ AI toàn cầu có thể rạn nứt đầu tiên tại châu Á

Nguồn: Financial Times

Financial Times nhận định rằng, dù sự bùng nổ của trí tuệ nhân tạo (AI) hiện tập trung vào các tập đoàn công nghệ Mỹ, những dấu hiệu “rạn nứt đầu tiên”

www.ft.com

của chu kỳ AI nhiều khả năng sẽ xuất hiện tại châu Á – khu vực giữ vai trò then chốt trong chuỗi cung ứng chip toàn cầu. Trong bối cảnh nhu cầu chip phục vụ huấn luyện mô hình AI đang ở mức cao kỷ lục, các tên tuổi như SK Hynix, Samsung Electronics và TSMC đang trở thành trụ cột của thị trường. SK Hynix và Samsung hiện cung cấp khoảng 80% chip bộ nhớ băng thông cao (HBM), trong khi TSMC nắm gần 75% thị phần sản xuất

chip theo hợp đồng thế giới. Tuy nhiên, chính sự phụ thuộc lớn vào nhu cầu AI khiến các doanh nghiệp này đối mặt nguy cơ điều chỉnh mạnh nếu thị trường chững lại. FT cảnh báo rằng hiện tượng “cháy hàng”, giá chip leo thang hay doanh thu vượt dự báo có thể không chỉ là dấu hiệu tăng trưởng mà còn hàm chứa rủi ro bước vào đỉnh chu kỳ. Trái với các tập đoàn Mỹ có mô hình kinh doanh đa dạng, phần lớn doanh nghiệp châu Á phụ thuộc trực tiếp vào dòng sản phẩm dành cho AI, khiến họ dễ tổn thương nhất khi nhu cầu giảm tốc. Bài viết kết luận rằng theo dõi diễn biến của các công ty sản xuất chip tại châu Á – hơn là chỉ nhìn vào các “ông lớn” công nghệ – có thể là cách hiệu quả hơn để phát hiện sớm các dấu hiệu bất ổn trong chu kỳ AI toàn cầu.

27/11. Các “ông lớn” công nghệ Trung Quốc chuyển việc huấn luyện mô hình AI ra nước ngoài để tiếp cận chip Nvidia

Nguồn: Financial Times

www.ft.com

Theo FT, một số tập đoàn công nghệ hàng đầu Trung Quốc như Alibaba và ByteDance đang chuyển các hoạt động huấn luyện mô hình trí tuệ nhân tạo (AI) sang các trung tâm dữ liệu nằm ở Đông Nam Á nhằm mục đích tiếp cận chip AI cao cấp của Nvidia. Động thái này diễn ra sau khi Mỹ áp đặt các biện pháp hạn chế xuất khẩu chip cao cấp sang Trung Quốc từ tháng 4/2025, khiến các doanh nghiệp Trung Quốc buộc phải tìm cách “vượt rào” để giữ đà phát triển AI. Các công ty thuê lại hạ tầng dữ liệu do các chủ thể nước ngoài vận hành tại các quốc gia như Singapore, Malaysia... để đảm bảo khả năng chạy huấn

luyện AI với phần cứng cần thiết. Một ngoại lệ đáng chú ý là DeepSeek trước khi lệnh cấm được ban hành, họ đã tích trữ một lượng chip Nvidia đủ lớn và hiện vẫn tiếp tục huấn luyện mô hình trong nội địa. Đồng thời, DeepSeek đang hợp tác với các nhà sản xuất chip nội địa, điển hình như Huawei, để phát triển thế hệ chip AI mới của Trung Quốc.

27/11. Hệ thống dữ liệu “khủng” vấp phản kháng mạnh tại Georgia

Nguồn: Financial Times

www.ft.com

Một dự án trung tâm dữ liệu khổng lồ mang tên Project Sail quy mô 4,3 triệu ft² tại quận Coweta, bang Georgia, Mỹ đang vấp phải phản ứng quyết liệt từ cộng đồng địa phương bất chấp hứa hẹn về lợi ích kinh tế và việc làm. Với chi phí xây dựng ước tính khoảng 17 tỉ USD, dự án do Prologis đề xuất một trong những chủ sở hữu kho bãi lớn nhất toàn cầu từng được xem là biểu hiện cho sự mở rộng mạnh mẽ của chuỗi trung tâm dữ liệu phục vụ AI và đám mây. Tuy vậy, hơn 3.600 cư dân quận Coweta đã gia nhập nhóm phản đối Stop Project Sail, đưa ra lo ngại về tác động môi trường như phá rừng, ô nhiễm tiếng ồn, sức ép lên

mạng lưới đường bộ, khả năng tăng tiền điện và nước do nhu cầu tiêu thụ lớn. Trong các cuộc họp công khai, người dân yêu cầu chính quyền từ chối thông qua dự án, với lý do rằng lợi ích thực tế cho cộng đồng rất mong manh so với những hệ lụy lâu dài. Georgia từng là điểm nóng thu hút các dự án trung tâm dữ liệu nhờ ưu đãi thuế và điện giá rẻ giờ đây đứng trước làn sóng phản đối ở nhiều nơi, thể hiện rõ qua các chiến thắng bầu cử gần đây của những ứng viên đề cao chi phí năng lượng hợp lý và bền vững. Dự án Project Sail dù được quảng bá là sẽ mang lại việc làm tay nghề cao và phát triển kinh tế đang cho thấy giới hạn và chi phí xã hội của mô hình “bùng nổ data-center.” Cộng đồng địa phương dường như không sẵn sàng đánh đổi môi trường, tiện ích sinh hoạt và chất lượng sống cho một trung tâm dữ liệu khổng lồ.

29/11. Chuyên gia nghi ngờ khả năng Trung Quốc sẽ dỡ bỏ lệnh cấm khai thác Bitcoin dù hoạt động tăng và dư thừa năng lượng

Nguồn: South China Morning Post

www.bbc.com

Theo South China Morning Post, dù hoạt động khai thác Bitcoin tại Trung Quốc đang có dấu hiệu tăng nhẹ, các chuyên gia đánh giá khả năng Bắc

Kinh nói lỏng lệnh cấm toàn diện từ năm 2021 là rất thấp. Sự phục hồi này diễn ra trong bối cảnh quốc gia này đối mặt với tình trạng dư thừa năng lượng tái tạo lớn, nhưng ưu tiên ổn định tài chính và an ninh quốc gia vẫn chi phối chính sách. Dữ liệu từ Hashrate Index cho thấy thị phần khai thác Bitcoin của Trung Quốc theo tỷ lệ hash rate tăng từ 13,75% trong quý I/2025 lên 14,06% trong quý hiện tại, xếp thứ ba thế giới sau Mỹ và Nga. Hoạt động này chủ yếu tập trung ở các tỉnh giàu năng lượng như Tân Cương và Tứ Xuyên, nơi thợ đào cá nhân và doanh nghiệp khai thác điện giá rẻ từ nguồn tái tạo dư thừa – tỷ lệ dư thừa năng lượng mặt trời vượt 10% và gió lên đến 15% ở một số khu vực, theo dữ liệu chính phủ. Sự gia tăng này đã khơi dậy các lời kêu gọi từ học giả, chẳng hạn như bài viết của Giáo sư

Guojun He từ Đại học Hồng Kông (HKU) đăng trên tạp chí vào tháng 3/2025, đề xuất khôi phục khai thác tiền mã hóa để hỗ trợ chuyển đổi carbon trung tính bằng cách sử dụng năng lượng thừa. Tuy nhiên, Ngân hàng Nhân dân Trung Quốc (PBOC) ngày 29/11/2025 đã tổ chức họp phối hợp với các cơ quan quản lý, nhấn mạnh quyết tâm dập tắt hoạt động bất hợp pháp liên quan đến tiền ảo, bao gồm stablecoin và khai thác. Các chuyên gia như Patrick Gruhn, CEO của Perpetuals.com, nhận định rằng dù có linh hoạt cục bộ ở vùng kinh tế khó khăn, chính sách trung ương không thay đổi, vì lo ngại rủi ro tài chính và kiểm soát dòng vốn. Việc thực thi lệnh cấm có thể không đồng đều, nhưng Bắc Kinh ưu tiên kiểm soát hơn lợi ích kinh tế ngắn hạn từ ngành công nghiệp tiêu thụ năng lượng cao. Sự phục hồi ngầm này phản ánh thách thức toàn cầu của tiền mã hóa: công nghệ vượt qua biên giới chính sách. Đối với Trung Quốc, đây là bài toán cân bằng giữa phát triển xanh và ổn định hệ thống tài chính. Nếu không có thay đổi chính thức, hoạt động ngầm sẽ tiếp tục tồn tại, nhưng không đủ để thách thức cam kết cấm đoán lâu dài của chính quyền.

28/11. Hàn Quốc nghi ngờ Triều Tiên đứng sau vụ hack sàn tiền số Upbit

Nguồn: Reuters

Cuộc điều tra do giới chức Hàn Quốc khởi động sau vụ rút tiền trái phép trị giá 44,5 tỉ won (tương đương 30,4 triệu USD) từ sàn giao dịch tiền số Upbit đã

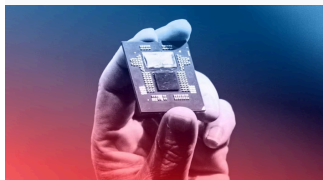
www.ft.com

hướng mạnh về khả năng có sự tham gia của nhóm hacker liên kết với chính quyền Triều Tiên, Lazarus Group. Theo nguồn tin dẫn bởi hãng thông tấn Yonhap, giới chức xác định vụ việc là “rút bất thường” và đang kiểm tra hệ thống an ninh của Upbit nhằm truy dấu vết tội phạm mạng. Lazarus Group từng bị cáo buộc thực

hiện nhiều vụ đánh cắp tiền số quốc tế bị xem là ứng viên hàng đầu chịu trách nhiệm. Đại diện operator Upbit xác nhận đang phối hợp điều tra để làm rõ quy mô và cơ chế rút tiền trái phép. Đồng thời, các cơ quan An ninh mạng và Cơ quan Cảnh sát Quốc gia Hàn Quốc cũng được huy động để xử lý vụ việc, dù chưa có thông báo về danh tính nghi phạm cuối cùng. Vụ hack diễn ra chỉ vài giờ trước khi có thông tin sàn Upbit được mua lại bởi một đơn vị trong tập đoàn công nghệ lớn tại Hàn Quốc – làm dấy lên lo ngại về an ninh và minh bạch trong giao dịch tiền mã hóa, cũng như khả năng ảnh hưởng lan rộng tới niềm tin của nhà đầu tư trong lĩnh vực crypto.

26/11. Hàn Quốc duy trì đà tăng trưởng mạnh mẽ: Thành công nhất thời hay xu hướng dài hạn?

Nguồn: Financial Times

www.ft.com

Financial Times cho biết thị trường chứng khoán Hàn Quốc đang trải qua một giai đoạn bứt phá hiếm có, với chỉ số KOSPI tăng 61% trong năm 2025 –

trở thành một trong những thị trường có mức tăng mạnh nhất thế giới. Động lực chủ yếu đến từ môi trường chính sách thân thiện với doanh nghiệp, các cải cách quản trị công ty được Chính phủ của Tổng thống Lee Jae-myung thúc đẩy, cùng đà thăng hoa của ngành công nghiệp bán dẫn và trí tuệ nhân tạo. Hai tập đoàn trụ cột của nền kinh tế – Samsung Electronics và SK Hynix – hiện chiếm 31% vốn hóa của KOSPI. Cổ phiếu Samsung tăng khoảng 87%, còn SK Hynix tăng tới 198%

từ đầu năm, phản ánh nhu cầu mạnh đối với chip bộ nhớ và hạ tầng phục vụ AI. Tuy nhiên, FT cảnh báo rằng mức độ phụ thuộc lớn vào ngành chip cũng khiến Hàn Quốc đối mặt rủi ro nếu nhu cầu AI chững lại hoặc thị trường bước vào chu kỳ điều chỉnh. Bên cạnh đó, việc cải thiện quyền lợi cổ đông và củng cố chuẩn mực quản trị được đánh giá là yếu tố quan trọng giúp Hàn Quốc củng cố nền tảng thị trường, tạo dư địa chống chịu tốt hơn trước biến động bên ngoài. FT cũng lưu ý rằng, xét theo các chỉ số định giá như P/E, cổ phiếu tại Hàn Quốc vẫn “rẻ” hơn đáng kể so với thị trường Mỹ, tạo thêm sức hút đối với nhà đầu tư. Nhìn chung, Hàn Quốc đang đứng trước cơ hội lớn để duy trì đà tăng, song triển vọng dài hạn phụ thuộc vào khả năng đa dạng hóa động lực tăng trưởng ngoài lĩnh vực chip và AI.

28/11. European Union đồng ý luật mới siết chặt chống gian lận thanh toán và lừa đảo trực tuyến

Nguồn: Reuters

Nghị viện châu Âu và các quốc gia thành viên ngày 27/11/2025 đã

www.reuters.com

đạt thỏa thuận về loạt quy định mới nhằm tăng cường bảo vệ người dùng trước gian lận, rò rỉ dữ liệu và phí ẩn trong thanh toán trực tuyến. Theo đó, các ngân hàng và nhà cung cấp dịch vụ thanh toán (PSP) sẽ phải chịu trách nhiệm bồi thường

cho khách hàng nếu không có biện pháp phòng ngừa gian lận phù hợp. Họ cũng buộc phải đóng băng các giao dịch đáng ngờ thay vì để xảy ra thiệt hại rồi mới xử lý. Bên cạnh đó, các nền tảng trực tuyến có trách nhiệm chủ động gỡ bỏ quảng cáo gian lận nếu không, họ có thể phải đền bù chi phí mà ngân hàng đã chi trả để hoàn trả cho khách hàng. Quỹ đạo mới cũng đòi hỏi minh bạch hơn về phí thanh toán, đảm bảo người dùng ở khu vực

nông thôn có thể tiếp cận tiền mặt, và cải thiện chia sẻ dữ liệu giữa các ngân hàng và nhà cung cấp dịch vụ để phát hiện sớm gian lận. Đáng chú ý, luật yêu cầu các ngân hàng duy trì hỗ trợ khách hàng bằng con người không được chỉ dựa vào chatbot khi xảy ra tranh chấp nhằm đảm bảo quyền lợi thực sự của người sử dụng. Mặc dù các quy định đã thống nhất, chúng vẫn cần được chính thức phê chuẩn bởi toàn bộ thành viên EU trước khi có hiệu lực.

27/11. Trung Quốc kêu gọi hòa giải để chấm dứt tranh chấp tại Nexperia

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

căng thẳng toàn cầu sau khi Hà Lan tịch thu quyền quản lý của Nexperia ngày 30/9. Theo tuyên bố từ Bắc Kinh, các biện pháp hành chính và phán quyết của tòa án Hà Lan là nguyên nhân gây ra “hỗn loạn và biến

Bộ Thương mại Trung Quốc đã chính thức đề nghị phía Liên minh châu Âu (EU) can thiệp nhằm tháo gỡ tranh chấp liên quan đến công ty sản xuất chip Nexperia vốn trở thành tâm điểm

động” chuỗi cung ứng bán dẫn toàn cầu. Trung Quốc nhấn mạnh cần ưu tiên để chính doanh nghiệp tức các chi nhánh Nexperia tại Hà Lan và Trung Quốc tự thương lượng, tìm giải pháp lâu dài nhằm khôi phục vận hành ổn định của chuỗi cung ứng chip toàn cầu. Tình trạng thiếu chip đã được cải thiện sau khi Bộ Thương mại Trung Quốc cấp miễn trừ và Tòa án The Hague đã đình chỉ lệnh tịch thu vào tuần trước sau các cuộc đàm phán tại Bắc Kinh. Nhưng chính phủ Trung Quốc đã cảnh báo rằng việc đình chỉ này là chưa đủ và tình trạng bất ổn sẽ ảnh hưởng đến chuỗi cung ứng chip Nexperia cho đến khi đạt được giải pháp lâu dài cho tranh chấp này.

27/11. Bộ Quốc phòng Mỹ đề xuất đưa Alibaba, Baidu và BYD vào “danh sách quân sự Trung Quốc”

Nguồn: Reuters

Theo Bloomberg News, Bộ Quốc phòng Mỹ đã kiến nghị bổ sung Alibaba, Baidu và BYD cùng với năm công ty khác vào danh sách các doanh nghiệp Trung Quốc được cho là “hỗ trợ quân đội” Bắc Kinh (Section 1260H list). Bức thư gửi Quốc hội Mỹ của Phó Bộ trưởng Quốc phòng Stephen Feinberg khẳng định rằng các doanh nghiệp này “đủ tiêu chuẩn” để nằm trong danh sách. Tuy nhiên, theo nguồn tin, hiện vẫn chưa rõ họ đã chính thức được thêm vào danh sách cập nhật mới nhất hay

www.reuters.com

chưa. Việc bị đưa vào danh sách không tức thời dẫn tới các biện pháp trừng phạt nhưng có thể gây tổn hại đáng kể về uy tín và khiến các doanh nghiệp, nhà đầu tư Mỹ thận trọng hơn trong việc hợp tác. Phía Alibaba nhanh chóng phản hồi, khẳng định “không có cơ sở để kết luận rằng hãng là công ty quân sự Trung Quốc hoặc là một phần của chiến lược hợp lực dân-quân.” Alibaba cho biết nếu bị liệt vào danh sách, điều này cũng “không ảnh hưởng đến khả năng hoạt động bình thường” tại Mỹ hay các thị trường khác. Tính đến lần cập nhật gần nhất vào đầu 2025, danh sách 1260H đã ghi nhận 134 công ty Trung Quốc, trong đó có những tập đoàn lớn như Tencent và CATL.